

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering
De heer drs. F.Z. Szabó
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 18 september 2024

betreft Nadere vragen n.a.v. beantwoording vragen over de resultaten en vervolgstappen van de werkmethode "ICT-Uitvoeringsgericht wetgeven"

ons kenmerk 174153.03U

Geachte heer Szabó,

In de voorgaande zittingsperiode heeft de Eerste Kamer de motie-Veldhoen (GroenLinks) c.s. over codering van algoritmen binnen het wetgevingsproces aangenomen.¹ Bij deze motie werd de regering verzocht een nieuwe werkwijze van het wetgevingsproces te onderzoeken waarbij in geval van wetgeving die door of met behulp van algoritmen wordt uitgevoerd, de kaders voor de daaraan ten grondslag liggende codes door de wetgever zelf worden uitgeschreven en zo onderdeel zijn van de parlementaire behandeling.

Bij brief van 28 september 2023 heeft uw ambtsvoorganger, mede namens de Minister voor Rechtsbescherming, de Kamer geïnformeerd over de werkmethode "Uitvoeringsgericht wetgeven", waarmee het door de motie beoogde doel zou worden bereikt.² Vervolgens is de Kamer bij brief van 4 maart 2024 geïnformeerd over de resultaten en vervolgstappen inzake de ontwikkeling van deze werkmethode.³

Naar aanleiding van de brieven van 28 september 2023 en van 4 maart 2024 hebben de leden van de vaste commissie voor Digitalisering bij brief van 24 april 2024 schriftelijke vragen gesteld aan uw ambtsvoorganger. Het antwoord hierop is op 28 juni 2024 ontvangen.⁴ De leden van de fractie GroenLinks-PvdA hebben naar aanleiding van deze beantwoording een aantal nadere vragen. De leden van de fracties D66 en Volt sluiten zich bij deze vragen aan.

Nadere vragen van de leden van de fractie GroenLinks-PvdA

In de brief van 28 juni 2024 geeft uw ambtsvoorganger aan dat voor door *machine learning* ontwikkelde beslisregels, die zonder of met veel minder menselijke tussenkomst vastgesteld en toegepast worden, andersoortige kaders nodig zijn, waarin met de ontwikkeling van het Algoritmekader wordt voorzien. De leden van de fractie GroenLinks-PvdA vragen of het uitschrijven van code door de

¹ Kamerstukken I 2022/23, CXLVII, F.

² Kamerstukken I 2023/24, CXLVII, L.

³ Kamerstukken I 2023/24, CXLVII, P.

⁴ Kamerstukken I 2023/24, CXLVII, R.

datum 18 september 2024

ons kenmerk 174153.03U

blad 2

wetgever bij wetten die zich hiervoor lenen onderdeel zal gaan uitmaken van het Algoritmekader. Als voorbeeld kan artikel 475da van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden aangehaald. Dit artikel schrijft op algoritmische wijze voor hoe de beslagvrije voet onder verschillende omstandigheden berekend kan worden, zodat programmeurs van algoritmes dit voorschrift (bijna) letterlijk kunnen overnemen. Op deze manier wordt de democratische controle gewaarborgd en bovendien voldaan aan het legaliteitsbeginsel. Kunt u hierop reflecteren en aangeven of deze vorm van wetgeving onderdeel zal gaan uitmaken van het Algoritmekader?

Reijer Passchier schrijft in zijn boek 'Artificiële intelligentie en de rechtsstaat' (2021) het volgende: *"Ook als de overheid zelflerende algoritmes gebruikt, zou de wetgever kunnen overwegen om veel preciezer te omschrijven hoe deze algoritmen eruit moeten zien en werken. Natuurlijk heeft een zelflerend algoritme een zekere ruimte nodig om te kunnen werken, anders kan het zich niet meer autonoom aanpassen en is zijn hele inzet voor niets. Maar de wetgever kan wellicht wel eisen stellen aan de uitgangspunten waarmee het zelflerende systeem start en de kaders waarbinnen het werkt. Specifiek gaat het dan vooral om zijn 'zoekruimte', 'doelfunctie' en 'zoekstrategie' en de eisen aan de onderliggende data. Maar om erachter te komen hoe deze precies door de wetgever moeten en kunnen worden omschreven is nader onderzoek vereist".*⁵

Bent u bereid dit nadere onderzoek te laten verrichten en ook dit onderdeel op te nemen in het Algoritmekader?

De leden van de vaste commissie voor Digitalisering zien uw reactie – bij voorkeur binnen vier weken – met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Mr. G.V.M. Veldhoen
Voorzitter van de vaste commissie voor Digitalisering

⁵ R. Passchier, *Artificiële Intelligentie en de Rechtsstaat: over verschuivende overheidsmacht, Big Tech en de noodzaak van constitutioneel onderhoud*, Den Haag: Boom Juridisch 2021, p. 120.